

**Årsrapport 2015
for
Nationalmuseet**

1. Påtegning af det samlede regnskab.....	3
2. Beretning.....	4
2.1. Præsentation af virksomheden	4
2.2. Virksomhedens omfang.....	5
2.3. Årets resultater	5
2.3.1. Årets faglige resultater	5
2.3.2. Årets økonomiske resultat.....	8
2.4. Opgaver og ressourcer.....	11
2.4.1. Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt	11
2.4.2. Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger	11
2.5 Målrapportering.....	11
2.5.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt.....	12
2.5.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger.....	12
2.6. Redegørelse for reservation.....	24
2.7. Forventninger til kommende år	25
Regnskab (Økonomi)	28
3.1. Anvendt Regnskabspraksis	28
3.2.1. Resultatopgørelse	28
3.2.2. Resultatdisponering	30
3.2.3. Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter	30
3.3. Balance.....	30
3.4. Egenkapitalforklaring.....	32
3.5. Likviditet og låneramme	33
3.6. Opfølgning på lønsumsloft.....	33
3.7. Bevillingsregnskab	33
3.8. Udgiftsbaserede hovedkonti	34
4. Bilag til årsrapporten.....	35

1. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som *Nationalmuseet*, CVR nummer 22 13 91 18 er ansvarlig for § 21.33.03. Danefægodtgørelse (*Lovbunden*), § 21.33.11 Nationalmuseet (*Driftsbevilling*) (herunder § 21.33.11.20. Tøjhusmuseet og Orlogsmuseet) og § 21.33.73. Nationalmuseet, anlæg (*Anlægsbevilling*), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2015.

Påtegning

Der tilkendes gives hermed:

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis.
3. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København,

2016

Sted, dato

Underskrift

Underskrift

Museumsdirektør Per Kristian Madsen

Departementschef Marie Hansen

2. Beretning

2.1. Præsentation af virksomheden

Nationalmuseet er en virksomhed under Kulturministeriet.

Nationalmuseet er Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum. Museets virke er overordnet fastsat i museumsloven, jf. LBK nr. 358 af 8. april 2014, i forlængelse af hvilken Nationalmuseet skal tilgængeliggøre, formidle, bevare og forske i kulturarven med henblik på at give brugerne indsigt i – og oplevelser af kulturarven nu og i fremtiden.

Der er endvidere fastlagt retningslinjer for museets forskning i lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer mv., jf. lov nr. 224 af 27. marts 1996.

Museet varetager kirkeantikvariske opgaver i henhold til lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. LBK nr. 329 af 29. marts 2014.

Danfæbestemmelserne administreres af Nationalmuseet jf. museumslovens § 30.

Nationalmuseet har indgået rammeaftale med Kulturministeriet for perioden 2012-2015, og har i museets strategi, der ligger til grund for rammeaftalen, formuleret følgende mission og vision:

Mission:

Nationalmuseet rummer og udvikler forudsætningerne for, at alle kan få indsigt i kulturhistorien.

Vision:

Ved strategiperiodens udgang er Nationalmuseet anerkendt:

- for at kunne omsætte viden om kulturhistorien til oplevelser for alle
- som et af Danmarks førende museer, hvad angår digital formidling
- for sin rolle som hovedmuseum

Opgaver og hovedkonti:

Nationalmuseets tre opgaver, der fremgår af finansloven, er:

- Formidling
- Bevaring af kulturarven
- Forskning

Nationalmuseets årsrapport aflægges for hovedkontiene § 21.33.11. Nationalmuseet (driftsbevilling), § 21.33.73. Nationalmuseet, anlæg (anlægsbevilling) og § 21.33.03. Danefægodtgørelse (lovbunden bevilling).

2.2. Virksomhedens omfang

Tabel 1: Virksomhedens samlede aktivitet

	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
Drift	Udgifter	338,9	341,3
	Indtægter	-115,0	-116,6
Øvrige administrerede udgifter og indtægter	Udgifter	1,3	4,2
	Indtægter	0,0	0,0
Anlæg	Udgifter	16,1	12,9
	Indtægter	0,0	0,0

2.3. Årets resultater

Som det fremgår nedenfor, vurderes Nationalmuseets faglige resultater i 2015 som tilfredsstillende og det økonomiske resultat for 2015 som ikke helt tilfredsstillende. På denne baggrund vurderes det samlede resultat for 2015 som tilfredsstillende.

2.3.1. Årets faglige resultater

Nationalmuseet har jf. museets rammeaftale syv mål. Fra og med afrapporteringen for 2013 har Nationalmuseet valgt at samle de tre mål, der omhandler museets rolle som hovedmuseum på henholdsvis formidlings-, bevarings- og forskningsområdet i et fælles mål og en fælles afrapportering, da opdelingen i de tre områder i praksis ikke finder sted, og da der er overordnede forhold på hovedmuseumsområdet, der dækker over både formidling, bevaring og forskning.

Det betyder med andre ord, at Nationalmuseet i denne årsrapport afrapporterer på fem mål, hvoraf 3 er opfyldt i 2015 og 2 er delvist opfyldt. Nationalmuseet vurderer målopfyldelsen for 2015 som tilfredsstillende.

Det er Nationalmuseets vurdering, at årets faglige resultater generelt betraget har bidraget til opfyldelse af museets vision om, at Nationalmuseet ved strategiperiodens udløb er anerkendt for at kunne omsætte viden om kulturhistorien til oplevelser for alle, at museet er anerkendt som et af Danmarks førende museer, hvad angår digital formidling, og at museet er anerkendt for sin rolle som hovedmuseum. Der henvises til *afsnit 2.5. Målrapportering* for uddybende analyser af målopfyldelsen for hvert enkelt mål.

Tabel 2: Nøgletal for centrale aktiviteter	2013	2014	2015

Antal besøgende ¹	1.158.550	1.154.213	1.378.294
Erhvervede genstande	12.363	6.777	6.234
Elektronisk registrerede genstande ²	911.839	969.749	1.066.371
Færdigkonserverede genstande ³	26.139	26.709	27.312
Igangværende forskningsprojekter ⁴	79	96	84
Afsluttede forskningsprojekter	11	25	26
Antal åbningstimer ⁵	2.191	2.191	2.191
Skoletjeneste, antal klasser ⁶	3.073	3.344	3.259
Antal besøgende børn og unge under 18 år (eksklusiv skoletjeneste) ⁷	135.000	148.000	174.000
Antal særudstillinger (åbnet det pågældende år)	16	28	28
- heraf særudstillinger rettet mod børn/unge	1	-	-
Antal undervisningstilbud	133	165	145
- heraf nye undervisningstilbud	16	28	30
Antal udstillinger/aktiviteter med særlig hensyntagen til handicappede brugere ⁸	-	-	-
Antal unikke brugere der har besøgt hjemmesiden ⁹	875.543	975.994	1.152.247
Antal sidevisninger på hjemmeside (sidevisninger) ¹⁰	4.861.641	5.457.942	5.818.402

Formidling

Nationalmuseet har i 2015 arbejdet videre med at udvikle sine formidlingsaktiviteter på alle platforme for at komme i dialog med et bredere publikum, og Nationalmuseet vurderer, at resultaterne på formidlingsområdet i 2015 har bragt museet nærmere en realisering af de opstillede mål.

¹ Besøgstallet omfatter besøgende på alle Nationalmuseets besøgssteder.

² Når samlingernes omfang skal angives, er det nødvendigt at påpege, at et genstandsnummer langt fra altid er lig med kun en genstand. Det vil sige at antallet af registreringer i museets elektroniske registreringsdatabase ikke direkte afspejler antallet af genstande, men et antal inventarnumre, hver med forskelligt antal genstande fra en til flere tusinde. Museets samlede genstandsmængde (hvor man ved én genstand forstår for eksempel én flinteflække) består således af et ukendt antal genstande, og disse udgør mange millioner.

³ Tallene udgør årligt det til dato totale antal genstande konserveret siden ENB-projektets start. Nationalmuseets genstande er mangeartede og varierer meget i relation til volumen, materiale m.v., hvilket afstedkommer store forskelle i museets konserveringsmæssige indsats i forhold til de enkelte genstande. Da antallet af konserverede genstande af denne grund ikke modsvarer den konserveringsmæssige indsats, registrerer museet kun for ENB-genstandenes vedkommende det faktuelle antal konserverede genstande.

⁴ Gælder alle projekter af en varighed på mindst 4 uger i løbet af et år.

⁵ Antal åbningstimer er her angivet for Prinsens Palæ. Åbningstiden svarer til 313 dage med 7 åbningstimer. Ikke medregnet i åbningstimerne er særlige aftenarrangementer som NatNight, KulturNatten osv. Åbningstimerne for Nationalmuseets øvrige besøgssteder varierer fra det opgjorte tal.

⁶ De uanmeldte skoleklasser er ikke opgjort i 2015. Disse udgjorde ca. 400 i hvert af årene 2014 og 2013.

⁷ Opgørelsesmetoden for antal besøgende børn og unge under 18 baseres på stikprøvetællinger fra de største af Nationalmuseets museer og gennemsnitsberegninger for de øvrige museer.

⁸ Nationalmuseet tilstræber i al almindelighed at tilpasse udstillinger og aktiviteter, så handicappede brugere også tilgodeses.

⁹ Tallene for unikke brugere på hjemmesiden var angivet for højt i 2014 og er blevet korrigeret

¹⁰ Korrigeret fra besøgs-sessioner til sidevisninger, da det er, hvad NM har opgjort de tidligere år. Tallene for sidevisninger på hjemmesiden var angivet for højt i 2014 og er ligeledes blevet korrigeret.

Denne opfattelse understøttes af museets besøgstal, der i 2015 overgik måltallet på 1.225.000 gæster. Således har hele 1.378.000 gæster besøgt Nationalmuseets besøgssteder i 2015, hvilket svarer til en samlet besøgsfremgang på 19 % i forhold til 2014.

Besøgsfremgangen er særligt koncentreret om besøgsstederne Kongernes Jelling, Trelleborg ved Slagelse, Liselund på Møn og Tøjhusmuseet i København.

Ser man isoleret på Prinsens Palæ i København, som er det mest besøgte af Nationalmuseets besøgssteder, er over halvdelen af museets danske gæster over 14 år fra øvrige dele af landet end Region Hovedstaden.

Gæsternes uddannelsesbaggrund svarer i store træk til den man ser på landets øvrige museer. Der er en klar overvægt af højtuddannede, der besøger landets museer set i forhold til det generelle uddannelsesniveau i befolkningen.

Formidlingsindsatsen i 2015 uddybes nedenfor under målrapporteringen.

Undervisning

Nationalmuseet har på undervisningsområdet haft et særligt fokus på kvalitetssikring af museets eksisterende undervisningstilbud.

Gymnasieelever og folkeskoleelever har i stor stil deltaget i museets mange undervisningsevents om blandt andet demokrati og kvinders valgret samt events tilknyttet udstillingen om museets særudstilling De hvide Busser.

Den nye folkeskolereform arbejdes der også med på museet, bl.a. i form af mange partnerskaber på tværs af skole og museum.

Forskning

Også i 2015 har Nationalmuseet haft stor aktivitet på forskningsområdet. Antallet af udgivne forskningspublikationer og forskningsformidlingspublikationer lå i 2015 fortsat på et højt niveau (i alt 201 publikationer), og 70 % af forskningspublikationerne (i alt 100) er peer reviewede.

De eksterne tilskud til forskningen var mere end 32 mio. kr. i 2015, hvilket er på niveau med 2014.

Bevaring af kulturarven

I samarbejde med Det Kongelige Bibliotek, Statens Naturhistoriske Museum, Medicinsk Museion og Slots- og Kulturstyrelsen projekteres i disse år et nyt fællesmagasin. Status er pr. 31. december 2015, at projektet har haft udbudt bygherrerådgivning (rådgiver

ventes valgt i januar 2016), og at udbud af grund og totalrådgivning vil finde sted i 2016.

Mens byggesagen pågår, arbejder museet med forberedelsen af indflytningen om ca. 5 år. Museet har i 2015 arbejdet videre med at flytte genstande til de midlertidige magasiner i Værløse samt rømmet og fraflyttet et magasin i Allerød, to magasiner i Brede og tre kældermagasiner i Prinsens Palais.

Danefæ

I 2015 blev 9.756 fund indleveret til Danefævurdering mod 7.176 i 2014 og 5.556 i 2013. Blandt de indleverede fund findes adskillige af meget høj kvalitet og enestående sjældenhed. Som følge af dette og af den stigende mængde fund steg udbetalingen af Danefægødtgørelse fra ca. 1,2 mio. kr. i 2013, ca. 3,2 mio. kr. i 2014 og til 4,2 mio. kr. i 2015.

Nationalmuseet har opprioriteret og effektiviseret sin sagsbehandling. Trods dette har den stigende mængde af indleverede fund til vurdering alligevel medført en øget sagsbehandlingstid. Museet har derfor i 2015 gennemgået sine sagsgange yderligere under inddragelse af de arkæologiske lokalmuseer med henblik på en effektivisering.

2.3.2. Årets økonomiske resultat

De økonomiske resultater for Nationalmuseet i 2015 vurderes som ikke helt tilfredsstillende.

Årsrapporten omfatter det omkostningsbaserede regnskab for hovedkonto § 21.33.11. Nationalmuseet.

Tabel 3: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

<i>1000 kr., løbende priser</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-318.279,9	-354.708,6	-331.542,2
- Heraf indtægtsført bevilling	-202.804,5	-241.455,6	-224.660,4
- Heraf eksterne indtægter	-115.475,4	-113.253,0	-106.881,8
Ordinære driftsomkostninger	0,0	355.112,9	326.536,0
- Heraf løn	190.060,3	206.550,2	193.685,7
- Heraf afskrivninger	2.154,0	5.585,6	6.213,5
- Heraf øvrige omkostninger	112.827,5	127.826,2	110.644,2
Resultat af ordinær drift	-318.279,9	404,3	-5.006,2
Resultat før finansielle poster	-9.690,1	3.347,0	-6.205,0
Årets resultat	-6.872,5	2.707,8	0,2
Balance			
Anlægsaktiver	189.135,0	136.393,2	150.323,5

Omsætningsaktiver	58.131,5	18.846,9	176.860,3
Egenkapital	21.876,0	-12.161,3	-18.149,1
Langfristet gæld	64.427,8	-13.537,3	-138.340,9
Kortfristet gæld	157.598,1	-127.766,1	-169.989,5
Lånerammen	133.900,0	221.600,0	219.600,0
Træk på lånerammen	83.732,7	122.855,8	157.100,7
<u>Finansielle nøgletal</u>			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	62,5%	55,4%	71,5%
Negativ udsvingsrate	265,3%	-	203,1%
Overskudsgrad	2,2%	-0,8%	0,0%
Bevillingsandel	63,7%	68,1%	67,8%
KPI - karakter for udgiftsopfølgning*	29,0%	80,2%	6,7%
<u>Personaleoplysninger</u>			
Antal årsværk	453,3	485,5	468,1
Årsværkspris	419,3	425,4	413,8
Lønomsætningsandel	59,7%	58,2%	58,4%
Lønsumsloft	155.700,0	172.683,3	168,5
Lønforbrug	150.689,1	169.904,0	159,9

* Data for 2015 er fra 3. kvartal. I 2014 blev data indlæst forkert (der blev byttet om på udgifter og indtægter), og data for dette år kan derfor ikke sammenlignes med øvrige år.

Nationalmuseets samlede regnskabsresultat for driftsområdet i 2015 blev neutralt. For underkonto 10. Almindelig virksomhed, blev resultatet et underskud på ca. 4,0 mio. kr., og for underkonto 20. Tøjhusmuseet og Orlogsmuseet et overskud på ca. 4,5 mio. kr. Dette skyldes, at en række udgifter under generel ledelse og administration udelukkende konteres på underkonto 10, om end de vedrører både underkonto 10 og 20.

For underkonto 90. Indtægtsdækket virksomhed blev resultatet et underskud på ca. 0,5 mio. kr., jf. Bilag 1. Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed.

Med et neutralt nettoresultat blev det akkumulerede videreførelsesbeløb således på ca. 12,2 mio. kr., svarende til videreførelsesbeløbet for 2014. Heri indgår uforbrugte midler til færdiggørelse af Seramporeprojektet i Indien og ikke anvendte midler til Det Digitale Frihedsmuseum.

Nationalmuseet fik i 2015 tilladelse til at anvende 3,1 mio. kr. af de overførte midler til videreførelse af økonomistyringsprojektet, samt til videreførelse af det fællesmuseale registreringssystem SARA. Disse midler blev anvendt til formålene, men blev modsvaret af et mindreforbrug på andre områder samt justeringer på museets hensættelser, hvilket ikke var tilstrækkeligt præcist forudset i afrapporteringen efter tredje kvartal af 2015. Det skal endvidere bemærkes, at der var budgetteret midler til opretning af en manglende hensættelse til den særlige feriegodtgørelse, jf. regnskabet

for 2014. Denne post var fejlagtigt beregnet dobbelt i den interne prognose, hvilket resulterede i en forventet, men ukorrekt merudgift på 2,4 mio. kr.

Nationalmuseet har i 2015 implementeret en ny budget- og regnskabsstruktur, et nyt budgetteringsværktøj og et nyt rapporteringssystem. Det har imidlertid været en udfordring at opstille tilstrækkelig præcise prognoser for det forventede afløb og forbrug, især pga. en utilstrækkelig periodisering af budgetter og en utilstrækkelig detaljeringsgrad i sammenhængen mellem budgetter og regnskab.

Det er Nationalmuseets vurdering, at der med udarbejdelsen af budgettet for 2016 ved hjælp af et nyt budgetværktøj er etableret en detaljering og periodisering, der vil give mulighed for mere præcise prognoser, og dermed for en mere sikker budget- og økonomistyring end det tidligere har været tilfældet.

Nationalmuseets udnyttelsesgrad for lånerammen udgjorde godt 70 % i 2016. Forøgelsen fra 2014 (ca. 55 %) hidrører fra anlægsaktiveringen af Musikmuseet pr. 31. december 2015, jf. kapitel 3. Økonomi nedenfor. Anlægsaktiveringen var ikke indarbejdet på FL 2015, hvor den forventede udnyttelse var opgjort til 56,4 %.

Den negative udsvingsrate udgjorde 203 % i 2015. Museets akkumulerede overskud på 12,2 mio. kr. udgør dermed 203 % af statsforskrivningen.

Overskudsgraden udgjorde 0 % i 2015.

Bevillingsandelen udgjorde 68 % i 2015. Den resterende del (32 %) stammer især fra indtægtsdækket virksomhed, tilskudsfinansieret forskning og andre tilskudsfinansierede aktiviteter, jf. afsnit 3.7. Bevillingsregnskab.

Årsværksprisen udgjorde 413.800 kr. i 2015 (mod 425.400 kr. i 2014). Den faldende årsværkspris skyldes i alt væsentlighed en regulering af feriepengeforpligtelsen, jf. afsnit 3.2.3. Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter. Reguleringen har medført en reduktion i den samlede hensættelse hertil (og dermed også en reduktion i de samlede lønomkostninger i 2015) på 4,8 mio. kr. Lønomkostningsandelen har kun ændret sig marginalt fra 2014 til 2015.

De økonomiske resultater for Nationalmuseet i 2015 vurderes på den baggrund som ikke helt tilfredsstillende.

2.4. Opgaver og ressourcer

2.4.1. Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Sammenfatningen af Nationalmuseets økonomi for de fire hovedopgaver, der fremgår af museets paragraf på finansloven, er fordelt på indtægtsført bevilling, øvrige indtægter og omkostninger. Fordelingen af både indtægter og udgifter er baseret på den interne budgettering og kontering på formål i regnskabet.

Tabel 4: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

1000 kr., løbende priser	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Generel ledelse og administration	-78.941,5	-28.953,5	154.098,2	38,4 %
Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven	-63.314,7	-34.607,3	72.461,0	25,0 %
Bevaring af kulturarven	-60.325,7	-18.389,4	61.334,4	20,5 %
Forskning	-22.078,5	-34.691,1	53.408,3	16,1 %
I alt	-224.660,4	-116.641,3	341.301,9	100,0 %

Note: Eventuelle forskelle mellem de enkelte beløb og summer skyldes afrundinger.

Note: Den indtægtsførte bevilling er inkl. forbrug af reservede midler, jf. afsnit 2.6. Forbrug af reservation.

Note: Et beløb i størrelsesordenen 5,1 mio. kr. er konteret uden formål i regnskabet, og er forholdsmæssigt fordelt.

Nationalmuseets driftsomkostninger udgjorde i alt 341,3 mio. kr. i 2015. Beløbets sammensætning fremgår af Tabel 7. Resultatopgørelse, jf. nedenfor. Det skal bemærkes, at den indtægtsførte bevilling er lig den oprindelige finanslovbevilling justeret med de givne tillægsbevillinger og aktstykker gennem året. Den væsentligste forskel mellem bevillings- og regnskabstal stammer fra et markant ”merforbrug” af årets overskud under generel ledelse og administration (og et tilsvarende ”mindreforbrug” under de faglige områder). Det skyldes, at en række udgifter inden for bygningsdrift og skibe, faglig ledelse, administration og sekretariatsopgaver, samt serviceopgaver og rengøring er budgetteret under fagområderne, men regnskabsmæssigt er konteret under generel ledelse og administration.

2.4.2. Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger

Se afsnit 2.3.1. for opgørelse af nøgletal for centrale aktiviteter.

2.5 Målrapportering

Nationalmuseet har jf. museets rammeaftale syv mål. Fra og med 2013-afrapporteringen samlede Nationalmuseet de tre mål, der omhandler museets rolle som hovedmuseum på henholdsvis formidlings-, bevarings- og forskningsområdet i en fælles afrapportering, da

opdelingen i de tre områder i praksis ikke fandt sted, og da der er overordnede forhold på hovedmuseumsområdet, der dækker over både formidling, bevaring og forskning.

I årsrapporten for 2015 afrapporterer Nationalmuseet derfor igen på fem mål, hvoraf tre er opfyldt i 2015 og to er delvist opfyldt. Nationalmuseet vurderer målopfyldelsen for 2015 som tilfredsstillende.

2.5.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt

Tabel 5: Årets resultatopfyldelse		
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2015
Formidling	Nationalmuseet vil i dialog med et endnu bredere publikum og styrke læring og oplevelser for alle aldersgrupper	Opfyldt
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2015
Bevaring af Kulturarven	Museets genstande sikres bedre for fremtidens formidling og forskning	Delvist opfyldt
	Nationalmuseet vil styrke den præventive bevaringsindsats på en miljømæssigt bæredygtig måde	Delvist opfyldt
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2015
Forskning	Nationalmuseet vil opretholde en relevant forskningsindsats på højt internationalt niveau for at udvikle ny viden om kulturhistorien og bevaringen af kulturarven	Opfyldt
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2015
Hovedmuseumsrollen	Nationalmuseet vil som hovedmuseum bidrage til styrkelsen af kvalitet og vidensopbygning vedr. formidling, bevaring og kvaliteten af forskning i det samlede danske museumsvesen	Opfyldt

2.5.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger

Nationalmuseet har i 2015 fulgt den strategi, der ligger til grund for rammeaftalen for perioden 2012-2015 med Kulturministeriet.

I museets rammeaftale er der opstillet en række metoder og dokumentationsparametre, der skal være med til at belyse opfyldelsen af de aftalte mål. Hertil kommer en nøgletalsprognose, hvor museet har opstillet forventninger til udviklingen i rammeaftaleperi-

oden. Det er disse parametre og prognoser, der blandt andet ligger til grund for nedenstående målanalyser. Det vil fremgå under udvalgte målanalyser, at de forskellige dokumentationsparametre og -metoder ikke alene er tilstrækkelige til at belyse målopfyldelsen.

Hovedformål: Formidling

Mål 1: Nationalmuseet vil i dialog med et endnu bredere publikum og styrke læring og oplevelser for alle aldersgrupper

Følgende dokumentationsparametre er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af dette mål:

Evaluering/analyse:

Den nationale brugerundersøgelse. Dokumentation af nye brugergrupper.

Aktivitetsredegørelse:

Redegørelse for fremdrift i forhold til handlingsplan vedr. ”Det digitale Nationalmuseum” (milepæle).

Redegørelse vedr. aktiviteter gennemført med særlige målgrupper for øje.

Nøgletal:

Antal besøgende.

Antal besøgende børn/unge u. 18 (inkl. skoletjeneste)

Antal unikke brugere på museets digitale platforme (hjemmeside, Facebook, Wikipedia mv.)

For at vurdere målopfyldelsen fokuserer museet særligt på antallet af besøgende, oplysninger om uddannelsesbaggrund samt oplysninger om geografisk tilknytning som indikatorer på, om museet når sit mål om at nå et bredere publikum.

Antal besøgende

Nedenstående tabel viser besøgstallene på alle Nationalmuseets museer i perioden 2011-2015, samt hvilke måltal Nationalmuseet har sat for besøgstallene på de enkelte museer i 2015.

	2011	2012	2013	2014	2015	2015 B
Prinsens Palæ/Nationalmuseet	412.005	483.335	727.727	591.384	579.331	600.000
Frilandsmuseet	303.063	289.313	235.496	239.709	248.178	275.000
Brede Værk	31.881	30.503	26.373	16.379	17.642	20.000
Frihedsmuseet ¹¹	72.818	74.865	9.998	-	-	-

¹¹ Frihedsmuseet brændte natten til den 28. april 2013 og et nyt Frihedsmuseum forventes at åbne i 2018

Kongernes Jelling ¹²	31.998	34.712	34.334	22.347	136.870	50.000
Liselund	51.270	50.363	51.220	48.228	83.062	50.000
Kommandørgaarden på Rømø	22.645	21.453	22.222	24.146	28.760	25.000
Frøslevlejrens Museum	48.141	47.536	50.361	51.452	46.014	50.000
Musikmuseet ¹³	0	0	0	3.933	11.529	20.000
Tøjhusmuseet og Orlogsmuseet	85.126	69.091	86.905	111.198	169.630	100.000
Trelleborg	29.622	30.554	37.086	44.526	56.478	35.000
I alt	1.088.569	1.131.725	1.281.722	1.153.302	1.377.494¹⁴	1.225.000

Nationalmuseet har i 2015 haft et flot samlet besøgstal, der ligger over den prognose, museet har opstillet i rammeaftalen.

I 2015 har Nationalmuseet særligt arbejdet på at styrke sin tilstedeværelse i hele landet. Kongernes Jelling åbnede i juni 2015 efter en større fornyelse og ombygning. Besøgstallene har siden været overvældende. Trelleborg har ligeledes haft en flot sæson med mange gæster, hvor særligt sommerens store vikingemarked tiltrækker såvel lokale borgere som turister og deltagere fra hele Norden.

Liselund på Møn har oplevet en stor publikumsfremgang, hvilket blandt andet kan tilskrives en større skulpturudstilling tilrettelagt med Museum Lolland-Falster i slotsparken hen over sommeren.

I Prinsens Palæ har de såkaldte NatNight-arrangementer tiltrukket mange nye besøgende. Museets egne stikprøveundersøgelser peger på at op imod en tredjedel af de besøgende til disse arrangementer aldrig har været på museet før.

Tøjhusmuseet tiltrak også mange nye besøgende, primært på grund af en særudstilling om Tolkiens krigerunivers. Over 125.000 gæster lagde vejen forbi museet i 2015 imod knap 75.000 i 2014. Orlogsmuseet har også haft fremgang, idet besøgstallet i 2015 udgjorde mere end 44.000 imod knap 37.000 i 2014.

174.000 børn og unge under 18 har besøgt Nationalmuseets besøgssteder i 2015, og dertil kommer mere end 3.000 skoleklasser.

Den nationale brugerundersøgelse

Den nationale brugerundersøgelse, der hvert år udarbejdes af Kulturstyrelsen og Gallup for hovedparten af Nationalmuseets besøgssteder, viser blandt andet, hvilken uddannel-

¹² Kongernes Jelling var under ombygning fra december 2013 og frem til sommeren 2015 og havde i den periode derfor et reduceret besøgstal.

¹³ Musikmuseet genåbnede i nye lokaler i september 2014

¹⁴ Totalen omfatter ikke besøgende på Lille Mølle, hvor der var 800 gæster i 2015.

sesbaggrund museets gæster har, og hvor de kommer fra i landet. Den nationale brugerundersøgelse bliver gennemført blandt besøgende i alderen 14 og opad.

Undersøgelsen for 2015 blev først igangsat i andet halvår af 2015 på alle landets museer, da brugerundersøgelsen egentlig var blevet nedlagt af Kulturstyrelsen fra januar 2015. Derfor er det nødvendigt at tage store forbehold for de præsenterede resultater.

Bopæl, danske besøgende

	2014	2015
Prinsens Palæ/Nationalmuseet		
- Museets kommune	20 %	17 %
- Øvrige region	32 %	32 %
- Øvrige Danmark	49 %	51 %
Alle kulturhistoriske museer		
- Museets kommune	21 %	22 %
- Øvrige region	32 %	34 %
- Øvrige Danmark	47 %	44 %

Ovenstående tabel viser, at en meget stor andel af de danske besøgende i Prinsens Palæ er fra andre dele af landet end museets kommune og region. Prinsens Palæ appellerer med andre ord bredt og til mange andre end de potentielle besøgende fra lokalområdet. Når man tager museets beliggenhed i hovedstaden i betragtning, er det tilfredsstillende, at museet alligevel formår at tiltrække størstedelen af de besøgende fra mindre befolkningstætte dele af landet.

Uddannelsesbaggrund for museumsbesøgende:

2015 (2014)	Folkeskole/ Gymnasium	Erhvervsfaglig uddannelse	Kort eller mel- lemlang vide- regående	Lang videregå- ende
Prinsens Palæ	18 % (17 %)	10 % (6 %)	37 % (31 %)	35 % (46 %)
Kulturhistoriske museer	14 % (17 %)	16 % (15 %)	43 % (39 %)	28 % (30 %)
Alle museer	12 % (15 %)	13 % (12 %)	42 % (40 %)	34 % (33 %)
Den danske befolkning (2014) ¹⁵	(39 %)	(33 %)	(20 %)	(8 %)

¹⁵ Kilde: Danmarks Statistik, hvis overordnede tal Kulturstyrelsen har anvendt i forbindelse med Den Nationale Brugerundersøgelse. Kulturstyrelsen tager dog forbehold for, at Brugerundersøgelsen og Danmarks Statistik ikke måler ens i forhold til borgernes uddannelsesniveau. Brugerundersøgelsen registrerer brugere på 14 år og derover og på brugernes igangværende eller sidst afsluttede uddannelse. Danmarks Statistik måler derimod på borgere mellem 15 og 69 år og borgernes højst afsluttede uddannelse. Hvis målemetoden fra Brugerundersøgelsen var blevet anvendt til at opgøre uddannelsesbaggrunden for den danske befolkning i sin helhed, må andelen med videregående uddannelse forventes at være væsentligt højere end angivet i tabellen.

Ovenstående tabeller viser, at de museumsgæster, der besøger Prinsens Palæ, fortrinsvis har videregående uddannelser. Det er en tendens, der gør sig gældende på alle landets museer. Undersøgelser viser, at skal museerne ændre på dette forhold, er det især museernes indhold og emner, der skal ses på.¹⁶ Nationalmuseet består af mange forskellige besøgssteder med meget forskellige emner. Museet vil i de kommende år strategisk arbejde med dette for herigennem at nå endnu bredere ud, også til nuværende ikke-brugere.

Udstillinger

Udstillinger er også i 2015 i høj grad anvendt til at sikre dynamik i formidlingen og brugeroplevelsen på museerne. Større udstillinger påkalder sig ofte stor mediebevågenhed, og dermed opmærksomhed hos Nationalmuseets potentielle målgrupper. I 2015 er der blevet arbejdet med at skabe mere engagerende og brugerinddragende udstillinger. Resultatet af dette arbejde har blandt andet kunnet ses i udstillingerne i Kongernes Jelling samt udstillingen De hvide Busser, som er blevet meget positivt modtaget af publikum. Nationalmuseet har også arbejdet med udstillinger, som er målrettet målgrupper, som normalt ikke kommer på museerne. Et godt eksempel er udstillingen Cosplay, der er integreret i de etnografiske samlinger i Prinsens Palæ samt udstillingen om Tolkiens univers, som blev vist på Tøjhusmuseet.

Undervisning

I 2015 har Nationalmuseet på undervisningsområdet haft et særligt fokus på kvalitetssikring af museets undervisningstilbud. Et omfattende arbejde med at knytte de mange undervisningstilbud til grundskolernes nye Fælles Mål samt at udvikle læringsunderstøttende elevaktiviteter til alle tilbud er påbegyndt i 2015.

I løbet af året er der blevet arbejdet videre med museets nye koncept ”Undervisnings-events”. Undervisningseventsene strækker sig fra en halv til en hel dag og involverer foredrag, debatter, rundvisninger, workshops m.m. om et givet emne. Undervisningsformen har vist sig meget populær blandt ungdomsuddannelserne.

Det store undervisningsprojekt ”Nye Veje” som er et samarbejdsprojekt på tværs af skoler og kulturhistoriske museer blev skudt i gang. Det omtales nærmere under analysen af hovedmuseums målet.

I relation til den nye folkeskolereform arbejder museet målrettet med partnerskaber på tværs af skole og museer. Partnerskaberne involverer også gymnasieskolen.

Det Digitale Nationalmuseum

¹⁶ Kilde: Myndigheten för Kulturanalys: Vem besöker de centrala museerna. Redovisning av et regeringsuppdrag, 13.12.2013.

I 2015 opnåedes en række konkrete resultater i forhold til implementeringen og realiseringen af Nationalmuseets strategiske mål for digital virksomhed gennem Det Digitale Nationalmuseum. I regi af projektprogrammet, der løb i perioden 2013-2015, afsluttedes følgende projekter i 2015:

- Digitalisering af væsentlige dele af Den Kongelige Mønt- og Medaljesamling
- Digitalisering af Det Kongelige Danske Geografiske Selskabs arkiv
- Digitalisering af A-sager fra Antikvarisk-Topografisk Arkiv
- Afholdelse af Danmarks årlige kulturarvshackathon - HACK4DK 2015
- Ny version af Nationalmuseet Samlinger Online og mere frit indhold
- Udvikling af ny praksis for administration af ophavsrettigheder ved Nationalmuseet

Projekterne bidrager på forskellig vis til arbejdet med at nå et bredere publikum via digitale platforme. Med projekterne har museet beriget sit datamæssige grundlag, skabt nye muligheder for læring og oplevelser for museets gæster samt udviklet museets digitale praksis generelt.

Konklusion

Bedømt ud fra blandt andet det samlede antal af besøgende, samt hvilke besøgssteder, der har oplevet besøgsfremgang, konkluderer Nationalmuseet, at museet samlet set bevæger sig i den ønskede retning og dermed når bredere ud. Kongernes Jelling, Tøjhusmuseet, Liselund og Trelleborg har alle opnået markante besøgsfremgange, og erfaringerne er, at disse fire besøgssteder overordnet set tiltrækker andre typer end den gennemsnitlige museumsgæst.

Mht. Prinsens Palæ, så har der i 2015 været en række markante aktiviteter på blandt andet undervisningsområdet, hvor det er lykkedes at nå skoleklasser fra både folkeskole og ungdomsuddannelser fra store dele af landet.

Nationalmuseet anser målet som opfyldt i 2015.

Hovedformål: Bevaring af kulturarven

Mål 2: Museets genstande sikres bedre for fremtidens formidling og forskning

Følgende dokumentationsparameter er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af dette mål:

Aktivitetsredegørelse:

Redegørelse for fremdrift i forhold til handlingsplan vedr. nyt magasin (milepæle).

Nøgletal:

Opgørelse over færdigkonserverede genstande

Magasiner med TWPI (bevaringsindeks) kategori grøn (andel af samlet magasinkapacitet): 2011: 20 %, 2012: 22 %, 2013: 23 %, 2014: 24 %, 2015: 25 %

Handlingsplan

Nationalmuseets metode til at nå målene om bevaring af kulturarven baserer sig i rammeaftaleperioden på dels at forbedre den præventive bevaringsindsats markant gennem opførelsen af nye magasiner, dels at fortsætte sin aktive konserveringsindsats ved løbende at løfte genstande fra behandlingskrævende til mindst stabiliseret tilstand.

Magasinkvalitet

Set over den 4-års periode, som rammeaftalen med Kulturministeriet dækker, har resultaterne vedrørende Nationalmuseets magasinkvalitet ikke levet op til den progression, der var forudsat ved rammeaftalens indgåelse, dvs. at museet ikke har fået optimeret sin bestand af gode magasiner i perioden. Dette skyldes, at ressourcerne har været anvendt til at afvikle meget dårlige magasiner og reagere på nødsituationer (som f.eks. skadedyrsangreb i 2015) samt at processen omkring etablering af nyt fællesmagasin har været forsinket.

Målemetoden viser, at Nationalmuseets nuværende magasinbestand ikke er god nok til at skærme for variationer i udetemperaturen, hvilket reelt først kan forbedres med indflytningen i det kommende fællesmagasin. Forberedelsen heraf har derfor højeste prioritet for museet.

Måltallet for 2015 var, at 25 % af Nationalmuseets magasinbestand skulle have et bevaringsindeks i kategori grøn, som er angivelsen for gode magasiner. Opgørelsen af måltallet kompliceres af, at Nationalmuseet har fået en række magasiner ind i den samlede magasinbestand i forbindelse med sammenlægningen med Statens Forsvarshistoriske Museum i 2014, hvor det i flere af disse magasiner vil være for ressourcekrævende at etablere målepunkter.

Det har været muligt at måle på de midlertidige magasiner i Værløse og magasinerne i Ganløse, som Nationalmuseet overtog i forbindelse med sammenlægningen, og begge steder har der været tale om en god TWPI-score. Men regnes de nyligt overtagede magasiner ikke med, udgør andelen af magasiner, som der kan måles på (90 % af den ”gamle” magasinmasse) med en TWPI i kategori grøn 15 %. Dette resultat vurderer Nationalmuseet som ikke tilfredsstillende.

Status vedrørende registrering

Museet deltog i 2015 i tilretnings- og udviklingsarbejde vedrørende det fælles museums-it system SARA, ligesom Nationalmuseet anvendte flere årsværk internt til korrektur af data og klargøring af data til migrering. Et målrettet fokus på korrektur og klargøring af data blev prioriteret højt, også i forhold til indsatsen vedr. registrering af efterslæb. Nationalmuseet er ajour med den digitale registrering af hovedparten af samlingen. Den resterende indberetning af samlingen til Museernes Samlinger afventer implementering af SARA i 2016/2017 efter aftale med Slots- og Kulturstyrelsen.

Nationalmuseet har også i 2015 arbejdet med registrering af nyere hjemtagelser, der har afventet formel registrering i museets samling i mere end et år efter hjemtagelsestidspunktet.

I alt blev der på tværs af museet i 2015 registreret 570 sager. Ultimo 2015 udestår registrering af 1.100 sager.

Færdigkonserverede genstande

Nationalmuseet har i 2015 konserveret 603 genstande fra egne samlinger, således at de er bragt fra bevaringstilstand C/D til A/B. Dette vurderes som tilfredsstillende.

Konklusion

Museets interne målsætninger om TWPI er ikke opfyldt i 2015. Forudsætningen for et væsentligt forbedret resultat forventes først at være til stede, når det nye fællesmagasin kan tages i brug. Registreringsindsatsen og den aktive konserveringsindsats vurderes som tilfredsstillende i 2015. Nationalmuseet vurderer på den baggrund, at målet samlet set er delvist opfyldt i 2015.

Mål 3: Nationalmuseet vil styrke den præventive bevaringsindsats på en miljømæssigt bæredygtig måde

Hovedgrebene til at opnå en optimal balance mellem bevaringskvalitet i magasiner/udstillinger og energiforbrug er opførelsen af nye magasiner opført efter lavenergiprincipper. Herudover handler det om at få etableret et tilstrækkeligt måleregime, så det kan beregnes og dokumenteres, hvor god bevaringskvaliteten set i forhold til energiforbruget er.

Museet er heller ikke i 2015 nået så langt i etableringen af nye magasiner eller etablering af måleregime, som det var forudsat ved aftalens indgåelse, hvilket i udgangspunktet ikke er tilfredsstillende. Indsatsen i forhold til Tøjhusmuseet og Orlogsmuseet skal dog ses som en udvidelse af aktiviteten på området.

Nationalmuseet har i 2015:

- Fortsat arbejdet på indlemmelse af Tøjhusmuseets og Orlogsmuseets magasiner i Nationalmuseets magasinbestand.
- Indarbejdet de nye lokaliteter i museets klimakontrolstrategi, der netop handler om at tilvejebringe bedst mulige klimatiske forhold i magasinerne med den lavest mulige ressourceanvendelse.
- Revideret den overordnede magasinstrategi i forhold til de nye museers behov
- Nedlagt en række dårlige magasiner.

Konklusion

Nationalmuseet anser på den baggrund målet for delvist opfyldt i 2015.

Hovedformål: Forskning

Mål 4: Nationalmuseet vil opretholde en relevant forskningsindsats på højt internationalt niveau for at udvikle ny viden om kulturhistorien og bevaringen af kulturarven

Følgende dokumentationsparametre er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af dette mål:

Nøgletal	2014	2015
Antal igangværende forskningsprojekter	96	84
Tilskudsfinansieret forskning	30.579.106 kr.	32.073.983 kr.
Antal forskningspublikationer	179	143
Antal forskningsformidlingspublikationer	99	58

Nationalmuseet har i 2015 opretholdt forskningsindsatsen på et højt internationalt niveau. Aktiviteten på forskningsområdet er således over niveau i forhold til de opstillede prognoser, hvilket Nationalmuseet finder tilfredsstillende. Nationalmuseet har i 2015 haft tilskudsfinansieret forskning på 32,1 mio. kr. og dermed fastholdt niveauet fra 2014.

Som det fremgår af nøgletallene ovenfor ligger antallet af igangværende forskningsprojekter i 2015 på 84, hvilket er en mindre nedgang i forhold til 2014 (96). Men dog langt over måltallet i rammeaftalen, der er 50 igangværende projekter.

I 2015 blev der afsluttet 26 forskningsprojekter, hvilket stort set er samme niveau som i 2014 (25). Det samlede antal publikationer i 2015 er på 201. Af disse er der 143 videnskabelige forskningspublikationer, mens de 58 er forskningsformidlende publikationer med et bredere sigte. Måltallene for hhv. forsknings- og forskningsformidlingspublikationer i rammeaftalen er 75 og 70.

Det bemærkes, at ca. 70 % af årets videnskabelige publikationer er peer reviewede (100 ud af 143 publikationer). I museets forskningsstrategi er det en bevidst målsætning for museets forskere, at videnskabelige publikationer så vidt muligt skal være rangeret i den Bibliometriske Forskningsindiaktor. Det store antal publikationer, hvoraf en stor andel som nævnt er peer reviewede, vidner om et samlet højt niveau i Nationalmuseets forskning.

Nationalmuseet har kunnet fortsætte et forholdsvis højt aktivitetsniveau på forskningsområdet, især takket være store eksterne bevillinger, hvor en del er videreført fra de foregående år. Det er desuden lykkedes at tiltrække nye, større eksterne forskningsbevillinger i 2015 samt en række bevillinger, der går til mindre projekter, herunder individuelle postdoc- og ph.d.-projekter.

Konklusion

Det er Nationalmuseets vurdering, at forskningsindsatsen er opretholdt i 2015, blandt andet på grundlag af de eksterne bevillinger, som er tilført museet, og at resultaterne af forskningen har været på et højt internationalt niveau.

Nationalmuseet vurderer, at målet er opfyldt.

Hovedformål: Hovedmuseumsrollen

Mål 5: Nationalmuseet vil som hovedmuseum bidrage til styrkelsen af kvalitet og vidensopbygning vedr. formidling, bevaring og kvaliteten af forskning i det samlede danske museumsvesen

Målsætningerne om Nationalmuseets rolle som hovedmuseum, der i denne årsrapport igen er samlet under et fælles mål, har i strategiperioden fået en anden karakter, end det der var tiltænkt ved begyndelsen af aftaleperioden. Spørgsmålet om, hvad hovedmuseumsrollen i det danske museumslandskab bør være, har været taget op i en arbejdsgruppe under Kulturministeriet med repræsentanter fra Kulturministeriets departement, Kulturstyrelsen, Organisationen af Danske Museer samt forskellige statslige og statsanerkendte museer. Slutdokumentet fra arbejdsgruppen er i oktober 2015 godkendt af kulturministeren. For Nationalmuseet betyder det, at museet i højere grad forpligter sig til i samarbejde med det øvrige museumsvesen at udvikle initiativer, som i forlængelse af de nationale strategier bidrager til at kvalificere og udvikle museumsvesenets samlede opgaveløsning.

På hovedmuseumsområdet indgår Nationalmuseet i en lang række samarbejdsrelationer med det øvrige museumslandskab. Nogle af disse samarbejdsrelationer er af mere formel karakter og andre af mere uformel karakter.

Følgende dokumentationsparametre er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af hovedmuseumsmålet i 2015:

Evaluering/analyse:

Evaluering af effekten af strategiske partnerskaber gennemføres i 2015

Aktivitetsredegørelse:

Årlig redegørelse om igangsatte strategiske partnerskaber og samarbejdsprojekter vedr. formidling, bevaring og forskning.

Partnerskaber og samarbejdsaftaler

I 2015 har Nationalmuseet været involveret i en lang række samarbejdsprojekter og samarbejdsaftaler med en bred vifte af landets museer. Samarbejdsprojekterne spænder over områderne forskning, formidling, undervisning og bevaring af kulturarven.

I de følgende afsnit gennemgås på overordnet niveau nogle af de samarbejdsprojekter eller samarbejdsområder, hvor der har været større nye aktiviteter i løbet af 2015. Der er ikke tale om en udtømmende gennemgang af de samarbejder, Nationalmuseet indgår i. Nationalmuseet har på forsknings- og formidlingsområdet evalueret effekten af de formaliserede partnerskabsaftaler, som museet har indgået i rammeaftaleperioden. Resultatet af denne evaluering indgår i nedenstående gennemgang.

Danmark og de tidligere kolonier

I gennem de senere år har Nationalmuseet haft et særligt fokus på de tidligere danske kolonier og vores fælles historie. I 2015 fortsatte restaureringsprojektet af de danske kolonibygninger i Serampore i Indien i tæt samarbejde med de lokale myndigheder og interessegrupper. Fokus på kolonihistorien kom også til udtryk gennem den fortsatte dialog med guvernøren i US Virgin Island omkring markeringen af 100-året for salget af de vestindiske øer i tæt samarbejde med, Vestsjællands Museum, Museum Sønderjylland, M/S Museet for Søfart m.fl. Samarbejdet omhandler blandt andet etablering af en vandreudstilling på øerne og tilgængeliggørelse af Nationalmuseets billeder og genstande.

Dansk kultur i verden

Et særligt fokus har været lagt på de internationale samarbejder omkring vikingerne. I 2015 blev der afholdt en vikingedstilling i Suzhou i Kina med titlen ”Dragons of The Northern Seas – The Viking Age of Denmark”, hvor Nationalmuseet, Sydvestjyske Museer, Vikingeskibsmuseet og Aarhus Universitet samarbejdede om at udarbejde og gennemføre udstillingsprojektet. Udstillingen blev åbnet 28. marts 2015 og varede indtil 28. juni 2015. Udstillingen blev besøgt af over 200.000 gæster.

Museumssamarbejder

Nationalmuseet har samarbejdsaftaler med lokale kommuner for fire af museets besøgssteder. Det drejer sig om Trelleborg (Slagelse kommune), Kongernes Jelling (Vejle kommune), Frøslevlejren (Åbenrå kommune) og Liselund (Vordingborg kommune). Aftalerne er lokale og varierer fra kommune til kommune, men fælles for dem er, at man ved at indgå forpligtende samarbejdsaftaler i højere grad udnytter viden, synliggørelse og ressourcer ved at kombinere det lokale med det nationale.

I 2015 kulminerede et årelangt samarbejde mellem Aarhus Universitet og Vejlemuseerne om udforskningen og formidlingen af Jellingkomplekset. Det har ikke blot skabt videnskabelig basis for en ny formidling af området, men er også blevet formidlet i flere forskningspublikationer, hvoraf endnu en udkom i 2015.

Nationalmuseet er samtidig i dialog om udviklingsplaner for Trelleborg, Frøslevlejren og Liselund. Særligt for førstnævnte er udviklingsplanerne langt fremme for et center med navnet Ny Trelleborg, der er et planlagt internationalt viden- og oplevelsescenter. Slagelse Kommunes Byråd har med bred politisk opbakning bevilget 25 mio. kr. til videreudvikling af projektet.

Forskningssamarbejder

Nationalmuseet indgår i et samarbejde med Dansk Herregårdsmuseum Gammel Estrup, Aarhus Universitet og Arkitektskolen i Aarhus om Dansk Center for Herregårdsforskning. Nationalmuseet bidrager dels med bestyrelsesarbejde, dels med forskningsmæssig vejledning og ekspertise, herunder ph.d.-vejledning og det internationale forsknings-samarbejde, European Encounter og Nordisk Herregårdssymposium. I efteråret 2015 blev der afholdt en to-dages konference om *Estates & Landscapes* på Gl. Estrup i regi af European Encounter-samarbejdet.

Markedsføringssamarbejder

Vikingebuen er et landsdækkende fællesskab af museer med fokus på vikingetiden, der arbejder for et nationalt løft af undervisning og markedsføring af danske vikingeattraktioner og ringborge. Samarbejdspartnerne er Sydvestjyske Museer, Østfyns Museer, Vikingemuseet Ladby, Ribe Vikingecenter, Vikingskibsmuseet, Sagnlandet Lejre, Nordjyllands Historiske Museum, Lindholm Høje Museet, Vesthimmerlands Museum og Bork Vikingehavn. Rationalet bag samarbejdet er, at museerne gennem samarbejde kan skabe en stærkere produktudvikling af de danske vikingeattraktioner. I 2015 har Vikingebuen modtaget støtte fra Kulturstyrelsen på 500.000 kr. til det fortsatte arbejde.

Undervisningssamarbejder

”Nye Veje” er et samarbejde mellem Nationalmuseet og Svendborg Museum, Bornholms Museum, Museum Lolland-Falster, Åbenrå Museum, Stevnsfortet og Vesthimmerlands Museum samt Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling i Jelling. I projektet deltager også otte folkeskoler fra hele landet samt nogle privat- og friskoler. Formålet har været at etablere lærende partnerskaber mellem kulturhistoriske museer og skoler for at udvikle nye samarbejdsformer og bæredygtige projekter, som øger skolernes muligheder for at gøre brug af museerne i undervisningsøjemed.

Danefæ

Nationalmuseet har i rammeaftaleperioden som hidtil haft et samarbejde med de 28 lokale arkæologiske museer om varetagelsen af museets myndighedsopgaver på danefæområdet og de lokale museers rolle/opgaver, herunder museernes indsendelse af genstande til danefævurdering og Nationalmuseets sagsbehandling. Samarbejdet foregår såvel løbende og uformelt, som mere formelt via et årligt møde med de involverede museer. Det er museets vurdering, at samarbejdet har haft den ønskede effekt – dvs. at formålet er opfyldt. For eksempel har Nationalmuseets introduktion af en årlig ’danefækaravane’ som en service i forhold til transport af genstande til danefævurdering fra lokalmuseerne og returtransport af danefægenstande til lokalmuseerne medvirket til en effektivisering af transportopgaverne.

Konklusion

Ovenstående gennemgang viser en lille del af den store bredde, der er i Nationalmuseets interaktion med det øvrige museumslandskab. Det er museets vurdering, at de mange forskelligartede samarbejder har haft den ønskede effekt og har bidraget til styrkelsen af kvalitet og vidensopbygning vedr. formidling, bevaring og forskning i det samlede danske museumsvesen.

Nationalmuseet anser på den baggrund målet for opfyldt i 2015.

2.6. Redegørelse for reservation

Tabel 6: Reservation, hovedkonto [22.33.11.]

1000 kr., løbende priser	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Ny reservation i året	Reservation ultimo	Forventet afslutning
Opgave 1		1.144,5	368,7	0,0	775,8	
Skt. Olav Kirke, Serampore	2011	1.144,5	368,7	0,0	775,8	2016
Opgave 2		391,7	391,7	0,0	0,0	
Det Digitale Frihedsmuseum	2014	391,7	391,7	0,0	0,0	-

Der blev i 2015 anvendt ca. 0,4 mio. kr. af den reservede bevilling til restaurering af Skt. Olav Kirke, Serampore, jf. ovenfor, samt anvendt de ca. 0,4 mio. kr., der resterede af den reservede bevilling til Det Digitale Frihedsmuseum.

2.7. Forventninger til kommende år

Økonomi og generel ledelse og administration

Museet fortsætter i 2016 projektet med at forbedre museets økonomistyring og øge de interne kompetencer.

Nationalmuseets budget for 2016 er i balance. Det er dog et budget, der har flere ubekendte, som kan få både positiv og negativ betydning for det endelige resultat.

For at imødegå den årlige besparelse på to procent af museets finanslovsbevilling, som er blevet vedtaget med finansloven for 2016, har museet i 2016 iværksat to større tiltag, der skal modvirke reduktionen og på sigt bringe økonomien i bedre balance:

Der drejer sig dels om en aflysning af 2016-særudstillingen i Egmonthallen om Carsten Niebuhr – Den arabiske rejse, og dels om flytning af Orlogsmuseet fra lejemålet i Søkvæsthuset på Christianshavn til Tøjhusmuseet.

Nationalmuseet har endvidere for at sikre de nødvendige ressourcer til kerneopgaverne anmodet kulturministeren om hjemmel til igen at måtte opkræve entré for museumsgæster over 18 år til museets faste samlinger. Den gratis entré blev indført med finanslovsaftalen i 2006. Såfremt forslaget imødekommes, er det Nationalmuseets forventning, at de øgede indtægter fra entréen kan bringe museets økonomi i balance fra 2017.

Nationalmuseet overtager en række opgaver fra Slots- og Kulturstyrelsen. Følgende opgaver overgår den 1. januar 2016:

- Formidlingen af de kongelige slotte og Kronborg
- Salgs- og markedsføringsopgaver i tilknytning til formidlingsopgaverne
- Salg af events og arrangementer på Kronborg Slot og Fæstning
- Bidrag til gennemførelse af officielle arrangementer på Christiansborg Slot og Eremitagen
- Rengøring på Kronborg Slot og Christiansborg Slot (herunder i Statsministeriet)
- Opgaver knyttet til afviklingen af Kongehusets arrangementer på Christiansborg og Eremitageslottet

Der er tale om en økonomi, som i vidt omfang er baseret på entréindtægter, og som derfor kan udvise udsving fra år til år.

Som konsekvens af, at Nationalmuseet overtager formidlingen af de kongelige slotte til Nationalmuseet fra 1. januar 2016, er Nationalmuseets rammeaftale fra 2012-2015 ble-

vet forlænget et år med enkelte reviderede målsætninger samt målsætninger, der dækker slotsformidlingen. Rammeaftalen for 2016 tager dermed udgangspunkt i den samme strategi, der har været gældende i perioden 2012-2015. I løbet af 2016 vil Nationalmuseet udarbejde en ny strategi, der tager højde for de forandringer, der er sket.

Bevaring af kulturarven

I 2016 er det forventningen, at museet når et stort skridt videre med planlægning af opførelsen af det nye fællesmagasin, således indgås forventeligt aftale med totalrådgiver i januar 2016, hvorefter grundkøb skal i udbud og byggeprogrammet skal udarbejdes.

I foråret 2016 slår Nationalmuseets nye naturvidenskabelige laboratorier også dørene op i Brede. Laboratoriet giver nye og forbedrede rammer for museets naturvidenskabeligt baserede forskning og de ca. 25 medarbejdere, der beskæftiger sig hermed.

Formidling

Flere store projekter og opgaver kommer til at være i fokus i 2016. Først og fremmest er der en række opgaver forbundet med integrationen af de kongelige slottes og Kronborgs formidling under Nationalmuseets virksomhed.

Også det fortsatte arbejde med opførelsen af et nyt Frihedsmuseum og opgaven med at flytte Orlogsmuseets faste udstilling til Tøjhusmuseet er centrale i 2016.

I 2016 vil museet udarbejde en samlet plan for en løbende fornyelse af de faste udstillinger i Prinsens Palæ. Hidtil har de fleste af museets udstillingsressourcer været bundet op på de store særudstillinger i Egmonthallen med korte udstillingsperioder. Museets undersøgelser viser imidlertid, at mere end halvdelen af de besøgende ikke kommer for at se en særudstilling i Prinsens Palæ, men de øvrige udstillinger. Museet ønsker derfor at sætte fokus på det samlede udstillingsudbud og udvikle løbende, økonomisk bæredygtige udstillingsfornyelser, der imødekommer de besøgendes efterspørgsel bedre. Helhedsplanen vil rumme udviklingsplaner for alle museets besøgssteder, som udnytter de fordele, der ligger i at være til stede i hele landet med meget forskellige formidlingsudbud, der henvender sig til en bred vifte af forskellige målgrupper.

Forskning

I 2016 vil der på baggrund af tre større eksterne bevillinger til enheden 'Miljøarkæologi & Materialeforskning' blive igangsat flerårige forskningsprojekter dels på det arkæometriske område (strontium og blyanalyser), dels på klimarelaterede nedbrydningsprocesser i Grønland.

I 2016 vil der blive arbejdet med nye ansøgninger til fonde og forskningsråd i forbindelse med en række mindre projekter dels tværfaglige, dels individuelle, mens ansøgninger til store forskningsprojekter og -satsningsområder endnu befinder sig på ideplanet.

Hovedmuseum

Nationalmuseet vil som hovedmuseum på det kulturhistoriske område i 2016 arbejde med grundlag i det notat om hovedmuseumsforpligtelserne, som forelå i efteråret 2015. Det vil ske med vægt på udmøntning af de nationale strategier, sådan som de fremkommer i Slots- og Kulturstyrelsens regi. Derfor skal arbejdet koordineres med Styrelsen. Der vil ligge en opgave i at binde strategiernes udmøntning sammen på tværs af periode- og emnegrænser. Dette tema blev taget op på det første møde mellem de kulturhistoriske museers ledere og Nationalmuseet, som fandt sted allerede i januar 2016.

Regnskab (Økonomi)

3.1. Anvendt Regnskabspraksis

Der er i dette afsnit af årsrapporten anvendt uddata fra Statens Koncern System, Navision Stat og SB (egenkapitalforklaringen og resultatdisponeringen).

Regnskabspraksis har taget udgangspunkt i de regnskabsregler og principper, som Moderniseringsstyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber og bevillinger.

Årsrapporten for 2015 er opstillet efter Moderniseringsstyrelsens regnskabsprincipper.

3.2.1. Resultatopgørelse

Tabel 7: Resultatopgørelse

1000 kr., løbende priser note:	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016
Ordinære driftsindtægter			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-241.100,0	-223.900,0	-211.323,0
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	-747,3	-760,4	-760,4
Reserveret af indeværende års bevillinger	391,7	0,0	0,0
Indtægtsført bevilling i alt	-241.455,6	-224.660,4	-212.083,4
Salg af varer og tjenesteydelser	-58.956,3	-49.087,7	-60.212,0
Tilskud til egen drift	-54.296,7	-57.794,1	-51.300,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-354.708,6	-331.542,2	-323.595,4
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	5.080,0	5.963,9	0,0
<i>Forbrugsomkostninger</i>			
Husleje	10.071,0	10.028,7	7.189,0
Forbrugsomkostninger i alt	10.071,0	10.028,7	7.189,0
<i>Personaleomkostninger</i>			
Lønninger	191.460,7	178.541,1	176.749,4
Andre personaleomkostninger	-833,1	-1.108,6	300,0
Pension	27.163,0	26.521,6	4.076,0
Lønrefusion	-11.240,4	-10.268,4	-150,0
Personaleomkostninger i alt	206.550,2	193.685,7	195.268,0
Af- og nedskrivninger	5.585,6	6.213,5	3.800,0
Andre ordinære driftsomkostninger	127.826,2	110.644,2	
Ordinære driftsomkostninger i alt	355.112,9	326.536,0	314.425,4
Resultat af ordinær drift	404,3	-5.006,2	-9.170,0

Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-9.348,3	-9.694,3	0,0
Andre driftsomkostninger	12.290,9	8.495,5	5.800,0
Resultat før finansielle poster	3.347,0	-6.205,0	-3.370,0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-984,8	-65,2	0,0
Finansielle omkostninger	6.645,9	6.257,7	3.370,0
Resultat før ekstraordinære poster	9.008,1	-12,5	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	-6.300,4	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,1	12,7	0,0
Årets resultat	2.707,8	0,2	0,0

Note: Eventuelle forskelle mellem de enkelte beløb og summer skyldes afrundinger.

Nationalmuseets samlede regnskabsresultat for driftsområdet i 2015 blev neutralt, jf. afsnit 2.3.2. Årets økonomiske resultat.

Faldet for posten **Salg af varer og tjenesteydelser** skyldes især, at den indtægtsdækkede virksomhed i 2015 har haft færre indtægter end i 2014.

Faldet for posten **Lønninger** skyldes dels, at der i 2015 blev foretaget en regulering af feriepengeforpligtelsen, som reducerede den med netto 4,8 mio. kr., jf. afsnit 3.2.3. Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter, dels at der i året var en større afgang end tilgang af medarbejdere.

Andre ordinære driftsomkostninger faldt fra 2014 til 2015, hvilket fortrinsvis skyldes ændringer på fremmede tjenesteydelser, der i 2014 var ekstraordinært høje som følge af udgifter til totalrådgivning, bygherrerådgivning og entrepriseudgifter i forbindelse med ombygningen af Musikmuseet.

Faldet for posten **Andre driftsomkostninger** skyldes mindreomsætningen i den indtægtsdækkede virksomhed, jf. ovenfor, hvilket har afstedkommet en mindre intern statslig overførselsudgift set i forhold til 2014.

Faldet for posten **Finansielle indtægter** skyldes, at 2014 var et ekstraordinært år, hvor Nationalmuseet modtog 6,3 mio. kr. fra diverse fonde til at færdiggøre byggesagen i det gamle radiohus for Suzuki Instituttet.

3.2.2. Resultatdisponering

Tabel 8: Resultatdisponering

Mio kr., løbende priser note:	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016
Disponeret til bortfald	-2,3	0,0	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital	0,0	0,0	0,0
Disponeret udbytte til statskassen	0,0	0,0	0,0
Disponeret til overført overskud	-2,7	0,0	0,0

Der henvises til bemærkninger i afsnit 2.3.2. Årets økonomiske resultat.

3.2.3. Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter

Nationalmuseet har fra 2015 ændret opgørelsesmetode for hensættelsen til feriepengeforpligtelsen.

Nationalmuseet har valgt at overgå til at foretage hensættelse i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens model med grundlag i et gennemsnit for ansatte i staten. Samtidig har Nationalmuseet foretaget hensættelse for tilgodehavende feriefridage. Ændringen har medført en reduktion i den samlede hensættelse på 4,8 mio. kr., jf. tabel 9 Balancen nedenfor.

3.3. Balance

Tabel 9: Balancen

Aktiver note:	<i>Primo</i> 2015	<i>Ultimo</i> 2015	Passiver note:	<i>Primo</i> 2015	<i>Ultimo</i> 2015
Anlægsaktiver:			Egenkapital		
1 <i>Immaterielle anlægsaktiver</i>			Reguleret egenkapital (startkapital)	5.988,0	5.988,0
Færdiggjorte udviklingsprojekter	1.170,0	753,3	Opskrivninger	0,0	0,0
Erhvervede koncenssioner, patenter, licenser m.v.	57,2	0,0	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Udviklingsprojekter under opførelse	23,4	6.048,9	Bortfald af årets resultat	-2.300,0	0,0
Immaterielle anlægsaktiver i alt	1.250,6	6.802,2	Udbytte til staten	0,0	0,0
2 <i>Materielle anlægsaktiver</i>			Overført overskud	12.161,3	12.161,1
Grunde, arealer og bygninger	98.266,6	125.946,0	Egenkapital i alt	20.449,3	18.149,1
Infrastruktur	0,0	0,0	Hensatte forpligtelser	1.775,0	704,3
Transportmateriel	1.542,7	1.571,5	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Produktionsanlæg og maskiner	3.238,6	3.287,9	FF4 Langfristet gæld	121.027,0	125.575,7
Inventar og IT-udstyr	6.398,2	4.932,0	Donationer	0,0	12.765,2
Igangværende arbejder for egen regning	25.696,5	1.795,9	Prioritetsgæld	0,0	0,0
Materielle anlægsaktiver i alt	135.142,6	137.533,3			
Statsforskrivning	5.988,0	5.988,0			

Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
Finansielle anlægsaktiver i alt	5.988,0	5.988,0	Langfristet gæld i alt	134.564,3	138.340,9
Anlægsaktiver i alt	142.381,2	150.323,5			
Omsætningsaktiver:			<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Varebeholdning	5.198,8	5.542,0	Leverandører af varer og tjenesteydelser	27.551,6	18.845,2
Tilgodehavender	36.631,7	115.545,0	Anden kortfristet gæld	7.206,6	123,8
Værdipapirer	0,0	0,0	Skyldige feriepenge	30.246,3	25.425,9
<i>Likvide beholdninger</i>			Reserveret bevilling	1.536,3	775,8
FF5 Uforrentet konto	34.181,1	64.018,7	Igangværende arbejder for fremmed regning	60,0	124.709,0
FF7 Finansieringskonto	42.470,0	-7.974,6	Periodeafgrænsningsposter	37.639,1	357,4
Andre likvider	165,7	-270,8	Kortfristet gæld i alt	104.239,9	169.989,5
Likvide beholdninger i alt	76.816,8	55.773,3	Gæld i alt	238.804,2	308.330,4
Omsætningsaktiver i alt	118.647,3	176.860,3			
Aktiver i alt	261.028,5	327.183,8	Passiver i alt	261.028,5	327.183,8

Note: Eventuelle forskelle mellem de enkelte beløb og summer skyldes afrundinger.

Stigningen for posten **Udviklingsprojekter under opførelse** skyldes, at der i 2015 er blevet påbegyndt to nye udviklingsprojekter: Udvikling af et persontællersystem og udskiftning af datanetværk.

Stigningen for posterne **Grunde, arealer og bygninger** og for **Igangværende arbejder for fremmed regning** skyldes, at Musikmuseet blev anlægsaktiveret i 2015, efter det i 2014 var flyttet til nye lokaler på Rosenørns Allé.

Faldet for posten **Igangværende arbejder for egen regning** samt **Periodeafgrænsningsposter** skyldes, at Nationalmuseet i 2015 implementerede nye arbejdsgange i forhold til tilskudsadministrationen, således at denne nu følger Finansministeriets budgetvejledning. Saldi på konto 9690 blev derfor overført til konto 9341. Der sker nu en månedlig nulstilling af tilskudsfinansierede aktiviteter. Og konto 9341 indeholder nu kun periodeafgrænsningsposter for den indtægtsdækkede virksomhed.

Stigningen for posten **Tilgodehavender** skyldes, at konto 6140 blev forøget i forbindelse med ændringen af tilskudsadministrationens arbejdsgange, jf. ovenfor.

FF5 Uforrentet konto kan variere meget fra år til år alt efter sammensætningen af balancen vedrørende omsætningsaktivernes og de kortfristede gældsforpligtelser på opgørelsesdagen.

Faldet for **FF7 Finansieringskonto** skyldes, at der i 2014 var en ekstraordinær høj saldo på kontoen i forbindelse med SFHM's balanceposter, der indgik i regnskabet efter sammenlægningen af de to institutioner.

Faldet for posten **Leverandører af varer og tjenesteydelser** skyldes et ekstraordinært højt beløb i 2014, hvor museet overgik til en ny bogføringskreds. I den forbindelse hen-sattes et større beløb på kreditorsamlekontoen, for sidenhen at kunne betale alle kreditore, når museet kom over i den nye bogføringskreds.

Faldet for posten **Anden kortfristet gæld** skyldes i alt væsentligt en saldo på 6,0 mio. kr. under konto 9778 ”Mellemværende med ressortændringer”. Beløbet hidrører især fra en flytning af banksaldo mellem to nye bogføringskredse i periode 12, men efter d. 31. december 2015 (debet med 9,3 mio. kr.), samt en ompostering mellem to nye bogfø-ringskredse i periode 13 (kredit med 3,9 mio. kr.).

3.4. Egenkapitalforklaring

Tabel 10: Egenkapitalforklaring

1000 kr., løbende priser note:	2014	2015
Egenkapital primo R-året	21.876,0	18.149,3
Startkapital primo	5.988,0	5.988,0
+Ændring i startkapital	0,0	0,0
Startkapital ultimo	5.988,0	5.988,0
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	17.169,1	12.161,1
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	-2.707,8	0,0
- Bortfald af årets resultat	-2.300,0	0,0
- Udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	12.161,3	12.161,1
Egenkapital ultimo R-året	18.149,3	18.149,1

Nationalmuseets egenkapital udgør 18,1 mio. kr. Det overførte overskud primo er kun justeret minimalt, idet årets nettoresultat var næsten neutralt. Det overførte overskud ultimo 2015 bliver således stadig på ca. 12,2 mio. kr.

3.5. Likviditet og låneramme

Tabel 11: Udnyttelse af låneramme

1000 kr., løbende priser	2015
Sum af imm. og mat. anlægsaktiver (undt. donationer) pr. 31. december 2015	157.100,7
Låneramme pr. 31. december 2015	219.600,0
Udnyttelsesgrad i procent	71,5%

Nationalmuseet har ikke i 2015 overskredet disponeringsreglerne.

3.6. Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 12: Opfølgning på lønsumsloft [§ 22.33.11.]

Mio. kr., løbende priser	2015
Lønsumsloft FL	168,5
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	168,5
Lønforbrug under lønsumsloft	159,9
Difference	8,6
Akkumuleret opsparring ultimo 2014	81,4
Akkumuleret opsparring ultimo 2015	90,0

Nationalmuseet har i regnskabet for 2015 holdt sig indenfor lønsumsloftet. Museet har forøget den akkumulerede opsparring under lønsumsloftet med 8,6 mio. kr. i 2015. Den samlede akkumulerede forbrugsmulighed af lønsum er herefter 90,0 mio. kr.

3.7. Bevillingsregnskab

Tabel 13: Bevillingsregnskab (§ 21.33.11.)

1000 kr., løbende priser	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Difference	Budget 2016
Nettoudgiftsbevilling	-241.100,0	-223.900,0	-223.900,0	0,0	211.300,0
Nettoforbrug af reservation	-355,6	0,0	-760,4	760,4	0,0
Indtægter	-129.886,5	-115.000,0	-116.641,3	1.641,3	0,0
Indtægter i alt	-371.342,1	-338.900,0	-341.301,7	2.401,7	211.300,0
Udgifter	374.049,9	338.900,0	341.301,9	-2.401,9	0,0
Årets resultat	2.707,8	0,0	0,2	-0,2	211.300,0

Afvigelsen mellem Nationalmuseets budget (dvs. bevilling) og regnskab i 2015 blev i alt ca. 2,4 mio. kr. på indtægtsiden, svarende til en forskel på ca. 0,7 %. Heraf udgør forbrug af reservation ca. 0,8 mio. kr.

Det skal bemærkes, at Finanslovens indtægtsbudget er et skøn, udarbejdet længe inden den endelige budgetlægning på museet finder sted. I den forbindelse vil der typisk ske justeringer i såvel indtægts- som udgiftsbudget.

På udgiftssiden var der et tilsvarende merforbrug på ca. 2,4 mio. kr., hidrørende fra en tilpasning af udgiftsniveauet til indtægtsniveauet, jf. ovenfor.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til årets regnskabsresultat i afsnit 2.3.2. Årets økonomiske resultat.

3.8. Udgiftsbaserede hovedkonti

Tabel 14: Virksomhedens udgiftsbaserede hovedkonti (§ 21.33.03.) & (21.33.73.)

<i>Hovedkonto</i>	<i>Navn</i>	<i>Bevillingstype</i>	<i>(Mio. kr.)</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Regnskab</i>
21.33.03	Danefægødtgørelse	Lovbunden	Udgifter	1,3	4,2
21.33.03	Danefægødtgørelse	Lovbunden	Indtægt	0	0
21.33.73	Nationalmuseet, anlæg	Anlægsbevilling	Udgifter	16,1	12,9
21.33.73	Nationalmuseet, anlæg	Anlægsbevilling	Indtægt	0	0

4. Bilag til årsrapporten

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

1000 kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Primobeholdning	1072,3	57,2	1129,5
Opskrivning	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2015 (før afskr.)	1072,3	57,2	1129,5
Tilgang	54,4	0,0	54,4
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2015 (før afskr.)	1126,7	57,2	1183,9
Akk. afskrivninger	373,4	57,2	430,6
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2015	373,4	57,2	430,6
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2015	753,3	0,0	753,3
Årets afskrivninger	-373,4	-57,2	-430,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-373,4	-57,2	-430,6
Afskrivningsperiode/år	antal år	antal år	

1.000 kr	Udviklingsprojekter under opførelse
Primosaldo pr. 1.1.2015	23,4
Tilgang	6025,5
Nedskrivninger	0,0
Afgang	0,0
Kostpris pr. 31.12.2015	6048,9

Note 2: Materielle anlægsaktiver

1000 kr.	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt

Primobeholdning	98.413,4	0,0	2.169,3	1.595,9	7.365,1	109.543,7
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2015 (før afskr.)	98.413,4	0,0	2.169,3	1.595,9	7.365,1	109.543,7
Tilgang	30.247,6	0,0	1.538,1	461,0	502,2	32.748,9
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2015 (før afskr.)	128.661,0	0,0	3.707,4	2.056,9	7.867,3	142.292,6
Akk. afskrivninger	2.715,0	0,0	419,5	485,4	2.935,3	6.555,2
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2015	2.715,0	0,0	419,5	485,4	2.935,3	6.555,2
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2015	125.946,0	0,0	3.287,9	1.571,5	4.932,0	135.737,4
Årets afskrivninger	0,0	0,0	419,5	485,4	2.935,3	3.840,2
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	0,0	0,0	419,5	485,4	2.935,3	3.840,2
Afskrivningsperiode/år	antal år	antal år	antal år	antal år	antal år	

	I gang- værende arbejder for egen reg- ning
Primosaldo pr. 1.1. 2015	25696,5
Tilgang	2771,8
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	26672,4
Kostpris pr. 31.12.2015	1795,9

Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

	Ultimo 2012	Ultimo 2013	Ultimo 2014	Ultimo 2015
Løbende priser, 1000 kr.				
Konserverings- og konsulentydelse	4.006,3	4.192,8	5.058,6	4.507,2

Bilag 3a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (u.k. 95)

Løbende priser, 1000 kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Direktør, Sekretariat	200.000,0	200.000,0
Bevaring og Naturvidenskab, sekretariat	84,0	84,0
Bygning og Inventar	1.316.038,9	1.316.038,9
Miljøarkæologi og Materialeforskning	2.501.869,5	2.501.869,5
Forskning og Formidling, sekretariat	4.913.336,1	4.913.336,1
Formidling	577.407,5	577.407,5

Landbokultur og Søfart	458.517,3	458.517,3
Danmarks og Middelhavslandenes Oldtid	7.696.559,9	7.696.559,9
Middelalder, Renæssance og Numismatik	7.215.753,5	7.215.753,5
Nyere Tid og Verdens Kulturer	6.814.391,1	6.814.391,1
Krig og besættelse	310.000,0	310.000,0
Drift og Administration, sekretariat	70.026,1	70.026,1
I alt	32.073.983,8	32.073.983,8

Bilag 3b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (u.k. 97)

Løbende priser, 1000 kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven	8.130.378,4	8.130.378,4
Bevaring af kulturarven	3.169.627,3	3.169.627,3
Forskning	26.047,6	26.047,6
Generel ledelse og administration	8.272.130,4	8.272.130,4
I alt	19.598.183,6	19.598.183,6

Bilag 8: Hensatte forpligtelser

1000 kr.	
Hensat i 2015 til	Beløb
Feriepengeforpligtigelse	25.425,9
Eventualforpligtigelse	219,0
Åremålskontrakter	485,2
Skyldig overarbejde	210,7
Hensættelser i alt	26.340,8